

Jaz sem si pridobil velik kup denarja, samo to je hudo, ker ga nihče ne straži.

Semjon-vojak pa reče: Pojdiva k bratu, rekel mu bom napraviti še vojakov, dal jih bom tebi, da bodo stražili tvoj denar, ti pa mu reci, naj ti napravi denarja, da boš mogel vojake rediti. In odpravita se k Ivanu. Tja prišedši, reče Semjon Ivanu: Malo imam vojakov, bratec, napravi mi jih še, vsaj iz dveh kupov jih še napravi.

Ivan zmaje z glavo. Zastonj ti nočem več delati vojakov, reče Semjonu. Zakaj pa ne? saj si mi obljubil. Obljubil sem sicer, pa nočem več napraviti. Pa zakaj nočeš, neumnež? Zato ne, ker so tvoji vojaki človeka na smrt ubili, Ne dam več. Tako se mu upré in noče več napraviti vojakov.

Sedaj začne tudi Taras-debeluh prositi Ivana-norca. da bi mu še napravil denarja. Ivan pa zmaje z glavo.

Zastonj ti ga nočem več delati. Zakaj ne, vpraša ga Taras, saj si mi obljubil. Obljubil sem sicer, pa nočem več napraviti.

Pa zakaj nočeš več napraviti? neumnež, vpraša ga Taras. Zato ne, ker je vzel tvoj denar Mihajlovni kravo. Kako vzel? Da, vzel. Mihajlovna je imela kravo, otrcci so dobivali od nje mleko, pred par dnevi pa so prišli njeni otroci k meni mleka prosit. Jaz pa sem jih vprašal: Kje pa je vaša krava? Odgovorijo mi: Oskrbnik Tarasov je prišel, dal materi tri zlate, a ona mu je dala kravo, mi pa nimamo sedaj nobene pijače. Jaz sem mislil, da se bočeš z zlati igrati, a ti si vzel otrokom kravo, ne dam več.

Neumnež se je uprl in ni dal več. Tako sta odšla brata. Odšla sta brata in začela premisljevati, kako si pomagati v svoji sili. Semjon pravi: Glej napraviva to. Ti mi daj denarja, da bom redil vojake, jaz pa ti dam polovico cesarstva z vojniki vred, ko bodo stražili tvoj denar. Taras je bil s tem zadovoljen. Brata se razdelita in postaneta cesarja in oba — bogata.

VIII.

A Ivan je živel doma, skrbel za očeta in za mater in delal z nemo sestro na polju. Nekoč pa se prigodi, da je zbolel Ivanu stari domači, grjavi pes in je začel krepiti. Ivanu se je smilil pes, vzel je kruha od neme sestre, dal ga v kapo, nesel psu in mu ga ponudil. Kapa pa je bila raztrgana, in iz nje je padla s kruho vred jedna korenina. Stari pes jo je pogoltnil s kruhom. Komaj pa jo je požrl, skočil kviško, skakal okoli Ivana, lajal in z repom mahal: ozdravel je. Ko sta videla to oče in mati, se začudita. Ščim si ozdravil psa, vprašata Ivana? Ta pa jima odgovori: Imel sem dve korenini, kateri imate tako moč, da ozdravita vsako bolezen, tako je tudi pes jedno požrl.

In zgodilo se je takrat, da je zbolela cesarju hči, in cesar je naznanil po vseh mestih in vaseh: kdor jo ozdravi, obdaril ga bode, in če je neoženjen, temu je pripravljena hči kot nevesta. Naznanili so tudi Ivanu v vasti. Oče in mati pokliceta Ivana in mu rečeta: Si slišal, kaj naznaja cesar? Ti si rekel, da imaš korenino; pojdi

in ozdravi cesarsko hčer. Potem boš na veke srečen. Naj bo, reče Ivan. In odpravi se na pot, ko pride do vrat, vidi beračico z kruljavo roko. Ta ga ogovori: Slišala sem da lečiš? Ozdravi mi roko, še obuti se ne morem sama.

No, naj bo. Na to izvleče korenino, da jo beračici — in ji reče požreti jo. Beračica pogoltne korenino in ozdravi in takoj je začela z roko mahati. Ko sta oče in mati, ki sta sina spremljala k carju, slišala, da je oddal Ivan poslednjo korenino, in da nima z ničemer cesarsko hčer zdraviti, začela sta ga kregati rekoč: Beračice si se vsmilil, a cesarska hči se ti ne smili. Žal je bilo Ivanu tudi za cesarsko hčer. Zapreže kobilu, vrže slame na voz in sede nanj. Kám pa greš, neumnež? Cesarsko hčer zdraviti. Pa saj nimaš zdravil. No, kaj pa je zato, reče Ivan in požene konja. Pripelje se na cesarski dvor, in komaj je stopil na stopnice, že je ozdravela cesarska hči. Cesar se razveseli nad tem, zapove pripeljati k sebi Ivana. Dal ga je lepo obleči in nalipšati. Bodi moj zet, reče cesar Ivanu. Nimam nič zoper to, odvrne mu ta. In Ivan se je oženil s carevno. Cesar pa je kmalu umrl. Po njegovi smrti je postal Ivan cesar. Tako so postali vsi bratje cesarji.

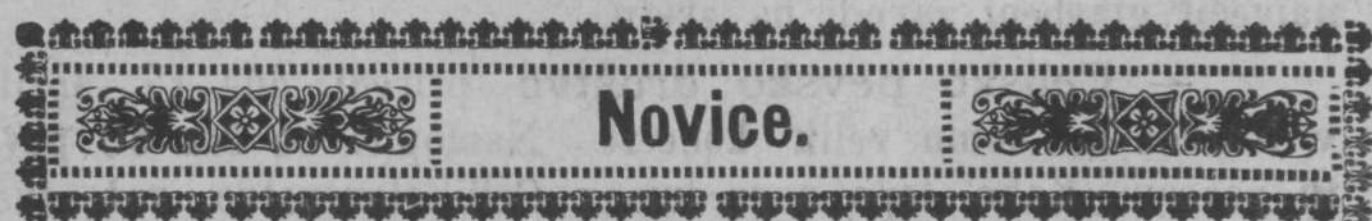
IX.

Živel so trije bratje in carovali. Dobro se je godilo starejšemu bratu Semjonu-vojaku. Nabral je sé svojimi slamnatimi vojniki pravih vojakov in sve je izvežbal. Bali so se ga vsi.

Dobro se je godilo tudi Tarasu-debeluhu, denarja, ki mu ga je dal Ivan ni zapravljal, ampak ga zelo pomnožil. Imel ga je zaklenjenega v škrinjak in pobiral od ljudstva družega. Za denar so mu prinašali vsega in hodili delat, ker je vsak potreboval denarja.

Tudi Ivanu se ni godilo slabo. Brž ko je pokopal tasta, slekel je vso cesarsko obleko in je dal ženi, da jo shrani v škrinji; zopet je oblekel robačo, obul dolnje hlače in opanke in se poprijel dela. Dolg čas mi je reče, trebuh mi je začel debeliti, ne tekne mi jed, in spanec me bega. Šel je po očeta, mater in nemo hčer in začel zopet delati. Vsi so spoznali, da je Ivan — norec. Žena me pove, da ljudje govoré o njem, da je norec. Naj govore. Žena Ivanova je mislila in mislila in tudi ona je bila neumna. Čemu se bom protivila možu, reče sama pri sebi. Kjer je šivanka, tam je tudi nit. Slekla je cesarsko obleko, položila jo v škrinjo ter šla k nemi deklici učiti se delati. Naučila se je delati in začela možu pomagati.

In ušli so iz Ivanovega cesarstva vsi pametni, ostali so sami norci. Denarja ni imel nihče. Živel so in delali, živili sebe in druge dobre ljude.

Novice.

— S cesarskega dvora. Prijavlja se cesarjevo lastnoročno pismo na presumptivnega prestolonaslednika nadvojvodo Frana Ferdinanda d'Este, v katerem pismu izraža cesar

svoje veselje, da se je nadvojvodovo zdravje utrdilo in pride-luje nadvojvodo sebi kot najvišjemu zapovedniku vojske na dispozicijo, naznanjajoč ob enem da bo nadvojvoda imel pri liko voditi časih večje armade. Nadvojvoda, ki bo v smislu odloka cesarjevega vodil kot namestnik cesarjev zadene cesarjevega vojaštva, je že dosedaj izvrševal mnogo vladnih zadev, pridržanih cesarju.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** so od 15. do 31. marca 1898. poslali: Slavna posojilnica v Črnomlju 10 gld. — Slavna okr. hranilnica in posojilnica v Idriji 50 gld. — Veleč. g. dr. Eranc Sedej, c. in kr. dvorni kapelan na Dunaju, 10 gld. — G. Anton Kosi, učitelj v Središču, znesek 3 gld. 50 kr. katere je zložil učiteljski zbor središke ljudske šole pri odhodnici č. g. kateheta Fr. Gartnerja z geslom: „Živela sloga med duhovščino in učiteljstvom v prid našemu narodu!“ — Slavna Savinjska posojilnica v Žalecu 20 gld. — Slavna posojilnica za Stari Trg, Lož in sos-edstvo 20 gld. — Slavna okr. posojilnica v Radečah 10 gl. — Ženska podružnica v Krškem po gospej Mariji Pfeifer 22 gld. 10 kr. — G. Iv. Perdan, veletržec v Ljubljani in založnik užigalic družbe sv. Cirila in Metoda, po č. g. kano-niku Kalanu 200 gld. — Slavna posojilnica v Slovenski Bi-strici 20 gld. — Č. g. Avguštin Skočir, kurat v deželni bol-nici v Gradcu, slovenskim šolam v Trstu in Gorici za piruhe 100 gld. — Iz nabiralnika pri g. Majniku v „Narodnem Domu“ v Ljubljani 4 gld. 53 kr. — Neimenovana gospica z Razdrtega 1 gld. — Slavna posojilnica na Dolu pri Hrast-niku 5 gld. — Volilo pokojnega č. g. ledinskega župnika Ivana Bolte 45 gld. 15 kr. — Podružnica za Šaleško dolino v Velenju 50 gld. — Po konjiški podružnici 16 gld., namreč: g. dr. Filipič mesto venca na krsto g. Pospisila 10 gld., g. Pukl na Dunaju 2 gld. in 4 gld. se je nabralo na občnem zboru podružnice v Konjicah. — Iz nabiralnika g. Egidija Je-gliča na Selu pri Žirovnici 5 gld. — Gdč Marija Toman po g. načelniku postaje Podkrajšku v Rajhenburgu 5 gld. — Slavna kmetska posojilnica na Vrhniki 30 gld. — Prisrčna hvala vsem dobrotnikom, zlasti vodstvu naših vrlih posojilnic in g. Perdanu, ki je v kratkem dal družbi tisočak. Priporoča se družba vsem prijateljem, da se je spomnijo pri delitvi ve-likonočnih piruhov.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu marcu 1898 je 106 strank uložilo 30.109 gld. 90½ kr. 73 strank uzdignilo 6892 gld. 56 kr. 18 strankam se je iz-plačalo posojil 8645 gld. stanje ulog 421.236 gld. 99½ kr. denarni promet 84.665 gld. 87½ kr.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** je uložilo me-seca marca t. l. 730 strank 327.541 gld. 79 kr., vzdignilo je pa 578 strank 118.600 gld. 80 kr. — V prvem četrtletju je hranilnica dovolila 166 prosilcem za 143.320 gld. posojil na zemljišča.

— **»Glasbena Matica«.** Ob najobilnejši udeležbi in z velikanskim vspehom je „Glasbena Matica“ v nedeljo dne 3. aprila t. l. v Narodnem domu proizvajala pod vodstvom kon-certnega vodja g. Jos. Čerina težki oratorij slavnega Bacha „Pasijon po sv. Matevžu“. S tem koncertom, v katerem so nastopili solisti, dva zbora, dva orkestra s spremljevanjem orgelj in glasovirja je pokazala „Glasbena Matica“, da je zmožna izvršiti naloge, kakoršnimi si kos le najslavnejši in največji glasbeni zavodi na svetu.

— **Celjsko pevsko društvo** priredi dne 17. aprila v Narodnem domu velik koncert. Nastopilo bo čez 60 pevk in pevcev. Kako lepo napreduje v Celji slovenstvo, kaže tudi mnogoštevilen pevski zbor.

— **Mlekarsko zadrugo** so ustanovili v Logatcu. Tudi na Pivki se so jeli gibati in ustanove v kratkem tako za-drugo. Notranjec uvideva svojo rešitev v umni živinoreji.

— † **Lujiza Pesjakova.** Umrla je v Ljubljani in bila dne 2. aprila slovesno pokopana ugledna in plodovita slo-venska pesnikinja in pisateljica Lujiza Pesjakova v visoki starosti 70let. Kot učenka Prešernova se je po občevanju s pokojnim dr. vitez Janez Bleiweisom, Jos. Cimpermannom, s Fr. Levstikom in drugimi navdušila za slovensko pesem in delovala prav marljivo na tem polju. Njene proizvode obelo-danil je Zvon, Besednik, Kres, Ljubl. Zvon, družba sv. Mo-horja, Matica Slovenska itd. Mnogo je pisala za Vrtec. Bodi lahka zemlja slovenska odlični pesnikinji!

— **Cesarska lipa.** Slovesnim načinom so v spomin 50letnici cesarjeve usadili na Dobravi pri Kropi v sredi vasi slovansko lipo, katero so nazvali „cesarsko lipo“.

— **Državnozborni poslanec dr. Ivan Šušteršič,** ki je zastopal kmetske volilne okraje Ljubljana, Vrhnika, Li-tija, Zatičina, Ribnica in Velike Lašče je odložil svoj mandat. Kot povod temu koraku navaja: omajano zdravje, preoblož-nost z odvetniškim poslom, rodbinske razmere in okolnost, da hoče svoje moči posvetiti „Gospodarski zvezi“ in „Zvezi kranj-skih posojilnic“.

— **Novo gimnazijsko poslopje** v Ljubljani se pri-čne vender graditi. Raapisana so že pripravljajna in zidarska dela. Zgradba ima biti dovršena do 1. septembra 1899. Kakor znano, stalo bo poslopje ob Tomanovi cesti naproti Na-rodnemu domu.

— **Šolski dom v Gorici** ima že junija meseca biti pod streho. Zgradba bo stala 40.000 gld. in je kakor znano namenjena slovenskima obrtnima šolama in slovenski ljudski šoli. Požrtovalne se morajo zvati Goriški Slovenci, ki bodo ves potrebni denar nabrali s prostovoljnimi prispevki.

— **Biki plemenjaki.** Deželni odbor kranjski oddajal bo meseca aprila t. l. biki plemenjake Belanske-Pincgavske pasme proti po račilu polovne nakupnih stroškov in sicer v prvi vrsti občinam, v drugi vrsti pa tudi zasebnim živinorejcem.

— **Železnica Trebnje-Mokronog** Železniško mini-sterstvo je na podlagi dne 17. jan. t. l. izvršenega pregleda železniške črte nameravane od Trebnjega preko Mokronoga v Tržišče s samotež tirom do Št. Janža potrdil, da se smejo na tej odobreni podlagi nadaljevati priprave za ta železnični načrt.

— **Druga železnična zveza s Trstom.** V pospe-šitev zgradbe to-li zaželjene druge železnične zveze s Trstom so zastopniki jugoslovanskih dežel osnovali poseben odbor.

— **Poštno nabiralnico** so dobili v Robu. Hodil bo po štrikrat na teden pismonoša v Vel. Lašče.

— **V starosti 94 let** je umrl dne 27. marca t. l. v Gorjanski župniji Jurij Kozel. Dasi mu je bila usojena redka starost, je vender želel 100 let star biti.

— **Trojčke** je povila in sicer same deklice žena ob-činskega sluge v Tržiču.

— **Nesreča.** Dne 28. marca je v vinogradni zidnici zgorela 78letna Marija Glavič v Koželevcu pri Novem mestu. Zanetila je v zidnici ogenj, ki se ji je po neprevidnosti pri-jel obleke in jo opekel tako, da je kmalu umrla. Nesrečnice sin, ki je iz vinograda opazil dim v zidnici, je prišel pre-pozno in ni mogel več matere rešiti.

— **Vsled žganja,** katerega se je preveč nasrkal, moral je nagloma umreti 29letni Fr. Kompalšek iz Krašnje. Na potu iz žganjarne domov, je obležal v nekem gozdu in za vedno zaspal.

— **V smrt na vislice** so obsodili v Mariboru 47let-nega posestnika Fran Vračko-ta iz Poličke vasi, ker je umo-ril svojega tasta in taščo. Priplazil se je v hišo, ko sta ta dva spala in jima s sekiro preklal glavi. Vsled nerodnega življenja Vračkotovega sta se tast in tašča izrekla, da nič ne

zapustita njemu, temveč, da dobe vse le njegovi otroci. To ga je tako razjarilo, da je doprinesel omenjeni grozni čin.

— **Tatvina.** Neznani tat je posestniku Janezu Lampetu v Dol. Logatecu ukrad iz skrinje dve hranilnični knjižici po 380 gld. in 445 gld. ter vzdignil denar, še predno je Lampe tatvino zapazil.

— **Obesil** se je 60letni Franc Rojar, delavec v Tschinkelnovi tovarni. Ker vsled bolezni ni mogel več opravljati službe, je živel v pomanjkanji, katero ga je gnalo v smrt. Misli, kako bo živel, so ga tako zbegale, da se je že opetovano skušal usmrtiti, a odvrgli so ga vselej odvrgli pravočasno. Raztelesenje je pokazalo, da ni bil več na duhu zdrav.

— **Nenavadna oporoka.** K redkostim se pač more prištevati oporoka učitelja Henry Waymouth Gybbbs-a na Angleskem, ki sicer ni imel bogve kakšnega premoženja, a se je v svoji oporoki spomnil kraljic in cesaričinje. Pripomnja se, da je bil v l. 1852 do 1858 učitelj princa Valeškega. Oporoka 76letnega moža ima čudne opazke. Razun, da je mnogim zavodom volil po 2000 mark, je določil, da naj se dva zavoja pisem izročita kraljici Viktoriji. Svojemu bivšemu gojencu princu Valeškemu je zapustil svojo sliko, izgotovljeno od nekakega imenitnega portretista. Lepo sliko predstavljajočo grad Vindzor je volil cesarici Frideriki. Princezinjama Viktoriji in Maud je določil 50.000 mark. Vender je volilo princezinji Maud skrčil na 2000 mark, ker se je omožila s princem Karolom danskim, kar pa ni bilo po volji Gybbbs-ovi. Vojvodi Jorškemu in vojvodinji Fizeški je volil po 2000 mark. Ostalo premoženje je volil sorodnikom in prijateljem. Razun tega želi čudak, da se ga sežge in se njegov pepel v rakvi izroči zemlji.

— **Velik požar** je uničil minoli teden na Reki pristansko skladišče št. 20. V skladišču je bilo 500 vagonov jute v vrednosti 750.000 gld. potem fižola in ječmena za 50.000 gl. ter drugega blaga. Vsa škoda znaša nad 1 milijon goldinarjev. Da se ogenj ni razširil na sosednja skladišča se je zahvaliti gasilcem. Užgala je strela.

— **Razstava slik v Zagrebu.** Znani sloveči ruski slikar Veraščagin je s 1. aprilom otvoril v Zagrebu razstavo svojih slik. Njegove slike so vzbudile še povsod največjo pozornost in dvoma ni, da dosežejo isti uspeh tudi v Zagrebu. Dana je s tem tudi Slovincem lepa prilika, da si vglejajo nedosežne umotvore v Zagrebu.

— **400letnica Ameriga Vespuccija.** V Florenci so se začele velikanske slavnosti v 400letni spomin rojstva Ameriga Vespuccija, italijanskega zemljepisca in potovalca, po katerem ima Amerika svoje ime.

— **Dolgovi držav.** V Danski pride na vsakega človeka 35 gld. v Nemčiji 52, v Srbiji 71, v Rumuniji 72, na Ruskem 80, v Belgiji 138, v Franciji 242, na Ogerskem pa 411 gld. državnih dolgov.

— **Morilca 28 ljudi** imenom Vacher so prijeli Lyonu na Francoskem. Vse se je treslo pred tem strahovitežem, sedaj se je vendar posrečilo zalotiti ga. 12 umorov sam prizna brez dvoma je doprinesel tudi drugih 16 umorov.

— **Zolova afera.** Kasacijsko sodišče je na pritožbo popolnoma oprostilo Zolo vsake kazni in izreklo, da je porotno sodišče popolnoma nepravilno postopalo, ker ga je obsodilo. Pritožba navaja sedem točk, ki so bile odločilne za oprostitev Zole. Ni se dovolila Boulancyjevi soprogi prisega, kakoršna je želela sama, ni se zasljal Kazimir Perier in soproga Dreyfussova. Posebno se je v pritožbi povdarjalo, da je obtožba Zole nepravomočna, ker se je vložila pri vojnem ministerstvu ne pa pri napadenem vojnem sodišču, kakor zahteva zakon. Z razsodbo kasacijskega sodišča je Zolova afera zopet na

dnevnom redu. Morebiti se vendar posreči to zavozljano stvar končno tako rešiti, kakor zahteva pravica. Dreyfusov položaj se mora zvati strašen. V prognanstvu je oslabil baje že popolnoma duševno in telesno. Soproga njegova je že trikrat prosila, da bi smela k njemu in pri njemu živeti, a vselej so ji odbili prošnjo. Vsak pravicoljuben človek more le želeči, da pride resnica na dan v tej zadevi in da se Dreyfuss reši, če je nedolžen.

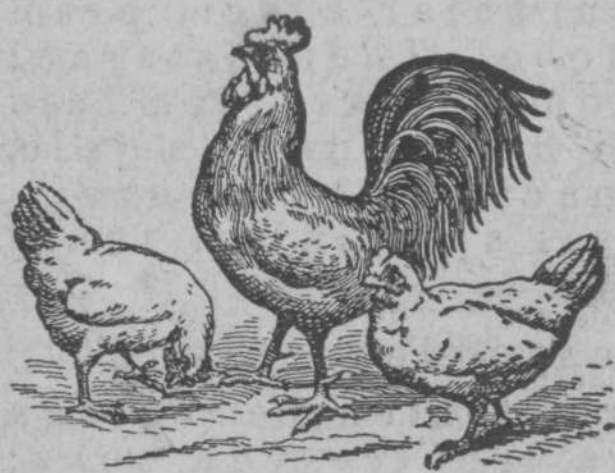
— **Električni daljnogled.** Avstrijski ljudski učitelj je izumil pripravo, s katero bomo mogli vleteti tudi skozi zid. Priprava posreduje optične prikazni s pomočjo elektrike in jih zopet proizvaja na oddaljenem kraju. Že pred tremi leti je imenovani o stvari pisal vojnemu ministerstvu in prosil podpore, da napravi model za svojo iznajdbo. Dunajski bankir Ludovik Kleinberg je iznajditelju na to dal pripomoček, da je napravil model. Danes je ta iznajdba patentovana že v vseh kulturnih državah. O tem daljnogledu se je tudi komisija za pariško razstavo jako povoljno izrekla. O izumitvi, ki je velikanske važnosti ne pove izumitelj nič natančnega, le to povdarja, da so se posrečili vsi poskusi. Na pariški svetovni razstavi bode s pomočjo te priprave gledalo v posebnem paviljonu 10.000 ljudi, vojaške vaje na suhem in na m. rju, ki se bodo vršile ob istem času. Kako se bo to uprizorilo, tega ne pove izumitelj.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 26. mar. 1897. Pšenica gld. 13 — kr. rž gld. 9 — kr., ječmen gld. 8 — kr., oves gld. 7.50 kr. ajda gld. 9.75 kr., proso gld. 7.50 kr., turšica gld. 6.70 kr. leča gld. 15 — kr., grah gld. 14 — kr., fižol gld. 12 — kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Važno za kmetijstvo!

je:

Redilna štupa za kuretino,
edino koristna za kokoši, purane, race in gosi. Pospešuje rast mesa in maščobe, kakor tudi množi valjenje jajec.
1 zavoje z navodilom 25 kr.
5 zavojev samo 1 gld.

Redilna štupa za prasiče.
Najboljše varstveno in dietetično redilno sredstvo za prasiče.
1 zavoje z rabilnim navodilom 25 kr., 5 zavojev samo 1 gld.

Redilna štupa za živino,
za konje, rogato živino in ovce i. t. d.
Skoro vže 40 let z najboljšim uspehom malo da ne po vseh hlevih v rabi, ako živina ne mara jesti, dalje zboljšuje mleko.
Zavoje z rabilnim navodom 50 kr., 5 zavojev samo 2 gld.

Vsa ta naštetna sredstva se dobijo: (50—12)
v apoteki Trnkócz-ya v Ljubljani zraven rotovža
in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.